

Nedavno je došla vest, da je umrl na srbskem bojišču v novembru l. 1915 mladi posestnik Anton Javornik iz Jablan pri Cirkovcah blizu Pragarskega.

Italijansko bojišče.

Na goriški fronti, posebno v odseku pri Vertobji (južno od Gorice) se je razvilo zadnje dni preteklega tedna živahno bojno delovanje. Naši so sovražne navale krepko odbili. Artilerijsko delovanje je na obeh straneh od časa do časa zelo živahno. Italijani dan za dn-vom proglašajo pričetek ofenzive. Boroevič jih pričakuje z mirno dušo.

Na koroški in tirolski fronte manjše praske.

Pri Vertobji.

V petek, dne 23. februarja, se je na ozemlju pri Vertobji (južno od Gorice) razvil posebno hud topovski boj in boj metačev min, ki se je nadaljeval tudi ponoči in je zjutraj narastel do najvišje silovitosti. Pod varstvom močnega zatvornega ognja je nato nekaj italijanskih stotnij napadlo naše postojanke. Sovražniku se je posrečilo vdreti v našo najprednejšo črto; oddelki črnovojniškega pešpolka št. 2 so vrgli sovražnika zopet popolnoma ven, mu prizadjali izgube, ter ga zasledovali do njegovih jarkov.

Boroevič o bodoči bitki ob Soči.

Poročevalec budimpešanskega lista »Pester Lloyd« priobčuje pogovor, katerega je imel nedavno z generalnim polkovnikom pl. Boroevičem. V tem pogovoru je izrazil poveljnik naše zmagovalne junaške soške armade svoje popolno zaupanje v bližnje dogodke, ki se pripravljajo na soški bojni črti. Tudi je z najodličnejšim priznanjem omenil občudovanja vredno hrabrost in brezprimerne vojaške čine naših čet ob Soči. Mi pričakujemo, je rekel Boroevič, bodoče bitke s popolno mirnostjo. Če smo devet soških bitk srečno prestali, bomo z božjo pomočjo zmagali še tudi v deseti bitki.

Kako je sedaj v strelskih jarkih.

Praporščak Jos. Gosak piše svoji sestri č. s. Regini v Mariboru:

Draga mi sestra! Sedaj sem že čez teden dni v bojni črti. Prve dni sem imel dovolj opravka, da sem si naredil svoje kritje, tako se namreč imenuje moja kolibica. To ni bogve kaka utica, ampak v strelskem jarku stoječa od treh stranih v zemljo izkopana luknja, približno 2 m dolga in čez dober 1 m široka ter 1½ m visoka. Stene so iz smrekovih in bukovih hlodov, ravno tako tudi streha. Da je gostejše, sem jo dal znotraj oplankati z deskami in obiti s papirjem. V kotu je prična, t. j. leseno ležišče pogrnjeno z eno odejo in šotornico, z dvema se odevam. Imam tudi majhno blazinico z leseno volno. Tik vrat je majhna peč, dal sem jo se le napraviti iz železne pločevine, ker prva peč, ki smo jo dobili ni kaj dobro služila, se je neznansko kadilo. Pred oknom, ki je sedaj tako veliko, kot pri Vas ena sipa, in s takim se že postavljamo — je majhna mizica, kjer pišem, berem obedujem itd. Moje malenkosti visijo po stenah in na eni polici — sem tudi še le jaz dal napraviti. Kurim ves dan, sluga hodi pol ure daleč v gozd po drva, jih drobi, kuri, topi sneg kuha ka vo in greje menažo. Menažo dobimo samo zvečer, po dnevu je dohod nemogoč. Tedaj dobimo obed, večerjo, čaj, pa brez ruma — in dve kocki za kavo. Hrana ni slaba in je obilna. Sinoči smo dobili za obed juho z zdrobom, goveje meso in krompirjevo omako ter kos »bidra« kot močnato jed. Za večerjo pa povojeno svinjetino z zeljem in 2 cmoka. Tuintam dobimo ¼—½ litra vina ter vsak teden 1 steklenico slatine.

Kruha imam dovolj, včasih dobimo tudi kako malico marmelade, sira ali majhen narezek. Torej v celem imamo za jesti dovolj. Službe mam 4 ure skupaj, potem sem pa 12 ur prost, včasih po dnevi, včasih po noči. Če imam službo po noči, spim pa čez dan. Ležimo lahko dovolj, saj nimam

kam iti, pa tudi ne smem. Italijana še nisem videl nobenega, četudi smo komaj 200—400 korakov narazen, čepijo ravno tako v svojih brlogih kot mi. Strelja se skoro nič, vsaj artilerija na jarke čisto nič. Razgled skozi strehe line je krasen — majhna ravan z mnogimi hišami in cerkvami, okrog pa gore. Čez dan nosim vedno »počene«, ki so sedaj podšiti. Mraza ne trpim. Zvečer svetim s svečami, pa dobim kmalu petrolejko.

Na drugih bojiščih.

Rusko bojišče.

Na ruski fronti je na-topil zopet hud mraz. Radi tega je bojno delovanje skoro na celi črti od Bukovine do morja bolj malenkostno. Edino pri Tartarskem prelazu v južnovzhodni Galiciji (severno od ogrskega mesta Körösmező) se je vršil dne 24. februarja večji spopad. Sovražnik je po sedemurni artilerijski pripravi vdrl v naše jarke, a je bil zopet vržen nazaj.

Rumunsko bojišče.

V Rumuniji so veliki snežni zameti in hud mraz. Boji so ponehali.

Francosko bojišče.

Ob reki Mozi in Sommi boji za strelske jarke, na ostalem delu fronte artilerijski boji in boji zrakoplovcev. Anglija ima dosedaj na francoskem bojišču 3 milijone mož. Iz premikanja čet in iz raznih drugih priprav se sklepa, da se Angleži in Francozi pripravljajo na splošno ofenzivo, pri čemur pa so jih Nemci z napadom v Šampanji sredi februarja precej zmotili.

Macedonsko bojišče.

Ob reki Strumi so angleške vojne ladje ob-streljevale grške vasi; sicer pa na ostali fronti no benih posebnih vojnihi dogodkov.

Turško bojišče.

Z veliko silo so Angleži prodirali poleti l. 1915 ob reki Tigris v Mezopotamiji proti starodavnemu mestu Bagdad, ki se tudi današnji prav pogosto imenuje kot konec železnice Berlin-Bagdad. Tri dni hoda južno od Bagdada je prišlo pri mestu Ktezifon dne 23. novembra 1915 do bitke, v kateri so bili Angleži poraženi in so se morali umakniti v vas Kut-el-Amara. Angleški general Townshend je v naglici utrdil to postojanko in se v njej branil do 28. aprila 1916. Ker ni imel več ne hrane ne streliva in ker mu Angleži niso mogli priti na pomoč, se je moral udati Turkom na milost in nemilost, 16 000 mož angleških čet je prišlo v turško vjetništvo. Ob začetku tega leta so pa začeli Angleži zopet prodirati z veliko silo proti Kut-el-Amari. Po raznih neuspehih so Angleži vsled oremotiči prisilili Turke, da so morali med 17. in 22. februarjem zapustiti Kut-el-Amara in se umakniti na levi breg reke Tigris proti severozahodu.

Na ostalih turških bojiščih nobenih posebnih dogodkov.

Poostreni podmorski boj.

P-čolni neprestano potaplajo četverosporazumove ladje, ki vozijo na odprtem morju. Nemška poročila pravijo, da je bilo dosedaj potopljenih med 1. januarja 228 ladij. V glavnem odseku nemškega državnega zbora so državni tajniki, in sicer zunanjskega ministrstva Zimmermann, mornariškega ministrstva admiral Capelle in notrajnega ministrstva Helfferich, izjavili, da se bo z orožjem poostrenega podmorskega boja dosegel nameravani cilj. Nemčije in da se bo edino s tem orožjem prišlo do miru. Zimmermann je te dni izjavil nekemu španskemu časnikarju, da hoče Nemčija na vsak način z bojem P-čolnov prečrtati uničevalni račun naših sovražnikov. P-čolni ne bodo odslej delali nobene izjeme in bodo potapljali vse, tudi nevtralne ladje ki vozijo po zatvornem vodovju. Državni tajnik Zimmermann upa, da bo na ta način vojska že letošnje poletje končana.

O poostrenem boju P-čolnov sta govorila te dni tudi dva angleška državnik. Mornariški minister Carson je izjavil, da je orožje P-čolnov sicer nevarno, a da je v prvih 18. dneh, ko so P-čolni

potopili 134 ladij, priplulo v angleška pristanišča nič manj nego 6675 ladij, iz pristanišč pa je odplulo 5873 ladij. Angleži se poostrenega podmorskega boja torej ne bojijo tako, kakor se domišljujejo Nemci. Ministerski predsednik Lloyd George pa je povdarjal, da bo Anglija skrbela, da bo z zgradbo novih ladij potopljene ladje sproti nadomeščala. Izdale se bodo tudi odredbe, da se bo tudi z manjšim uvozom v Angliji moglo shajati. Živila se bo mora v večji meri pridelati v deželi; uvoz pa se bo omejil na to, kar je neogibno potrebno.

Govor

Bethmann-Hollwega.

Nemški državni kancelar je imel v nemškem državnem zboru dne 27. februarja govor, v katerem je govoril o položaju, kakor se je razvil po mirovni ponudbi, ki jo je odklonil četverosporazum, po napovedbi poostrenega podmorskega boja, koje posledica je bilo ukinjenje politične zveze med Zedinjenimi državami in Nemčijo, in o nemških upih v naporu proti Angliji. Ena zahteva je, ki prevladuje v vseh notranjih in zunanjih zadevah Nemčije, in ta se glasi: Bojevati se in zmagati. O mirovnih pogojih že zdaj govoriti, ne kaže. Ugotoviti je samo treba vojni cilj Nemčije: Končati vojsko s trajnim mirom, ki bo Nemčiji prinesel odškodnino za vso storjeno krivico ter bo močni Nemčiji zajamčil obstanek in bodočnost. Četverosporazum bi rad razbil pruski militarizem. Kaj pa je ta militarizem? Lega Nemčije jo vedno spominja na besedo Friderika Velikega: Vedno na braniku. Napoved poostrenega podmorskega boja je hudo zadela ne samo Anglijo, marveč tudi nepristranske dežele. Sicer se pa Nemčija trudi, da poslednjim pošilja, kar more, zlasti premog in železo. A zelo čudno pa je, da je predsednik Wilson po sprejemu naše napovedi o poostrenem boju P-čolnov z dne 31. januarja takoj kratkomalo pretrgal vse politične vezi z Nemčijo. Razlogov za svoje ravnanje nemški vladi ni javil, temveč kar odpoklical severoameriškega poslanika iz Berolina. V poslanici pa, ki jo je dne 3. februarja poslal kongresu, navaja kot razlog, češ, da je Nemčija nena doma in brez priprave namenoma spremenila svojo obljubo v spomenici z dne 4. majnika 1916. Ta razlog pa ni tehten. Nemčija si namreč z ono obljubo, s katero je omilila podmorski boj, ni zavezala rok, temveč si je pridržala prostost. Ker Anglija neče opustiti izstradalnega zaprtja Nemčije, temveč ga, kolikor možno, vedno povečuje, in ker je četverosporazum tako ošabno odklonil mirovno ponudbo, je Nemčija morala poseči po svojem najostrejšem orožju. Smešno je, če Angleži v svoji znani hinavščini proglašajo boj P-čolnov kot najbujšo kršitev mednarodnega prava. Saj Angleži priznavajo za pravico samo to, kar je njim prav. Njihova okrutnost v burski vojni je še dobro znana. To svojo okrutnost sedaj uporabljajo in pomnožujejo v boju zoper 70 milijonsko nemško ljudstvo, ki ga hočejo z gladom prisiliti, da se vda in podvrže. Nemčija pa za trdno upa na zmago. To njeno upanje potrjujejo uspehi, ki so jih dosegli P-čolni. Angleška vlada pomirjuje ljudstvo, češ, da bo premagala nevarnost, pretečo od P-čolnov. Prihodnost bo pokazala, ali se bo to zgodilo. Dosedanji uspehi teh čolnov so presegli vse upe, ki jih je v nje stavila nemška mornarica. Veliko število nemških P-čolnov pa še je na poti in se še niso vrnili. Kolikor pa je poročil, so uspehi veliki.

Nekaj ladij je sicer predrlo zaporo, to pa ne zmanjšuje celotnega uspeha. Od zadnjega kancelarjevega govora se vojaški položaj ni spremenil. Vse fronte so ojačene, vojaki navdušeni in še bolj odločni, ker so vsled odklonitve mirovne ponudbe nevoljni. Podmorski boj je veliko boljše pripravljen kot pred letom. Tako je upravičeno popolno zaupanje, s katerim pričakuje Nemčija dogodke bližnjih mesecev. Vse ljudstvo prešinja volja do zmage, in ta volja, preizkušena v trpljenju in smrti, bo prinesla zmago.

Wilson zahteva obširnih pooblastil.

Predsednik Zedinjenih držav, Wilson, je v severnoameriškem kongresu te dni zahteval pooblastilo, da sme za brambo ameriških trgovskih ladij uporabiti vsa brambna sredstva, jih primerno oborožiti in storiti vse, kar je potrebno za varnost ameriške plovbe in ameriških državljanov pri izvrševanju njihovih mirnih podvzetij na morju. Ob enem zahteva Wilson za to potrebna gmotna sredstva. Predsednik komisije za zunanje zadeve v spodnji zbornici je izjavil, da bo takoj vložil predlog, da se da Wilsonu pooblastilo za oboroževanje ladij in razna druga potrebna pooblastila. Wilson je kongresu v tej zadevi izročil poslanico v kateri povdarja da nevtralnno paroplovstvo vsled boja P-čolnov zelo trpi, a da nevtralne države kljub temu niso hotele slediti njegovemu pozivu, da bi nastopile proti Nemčiji. Položaj je resen in nevaren. Ameriško plovstvo trpi sedaj bolj vsled čakanja, ker se posestniki ladij ne upajo pustiti svojih ladij na morje, kakor pa vsled drugih dogodiljajev. Na ameriške ladje in državljane se namreč še ni izvršil napad, pa menda bolj vsled obzirnosti poveljnikov P-čolnov, kakor pa vsled zaukazov, ki jih imajo od svoje vlade. Položaj pa je poln resnih možnosti in nevarnosti. Wilson upa iz celega srca, da ne bo treba uporabiti oborožene sile. Ameriško ljudstvo tega ne želi. Vojsko bi povzročili samo nagajivi napadalni čini. Treba pa je za obrambo trgovskih ladij storiti kar je potrebno, in če potrebno, tudi uporabiti orožje.

Razne politične vesti.

Kakor poroča državnozborna poročevalnica, so v avstrijskih poslanskih krogih mnenja, da bo prva seja državnega zbora dne 8. majnika, kajpada če bodo dane vse jamščine za mirno zasedanje.

Državno sodišče na Dunaju je v ponedeljek, dne 26. februarja, na pritožbo čeških trgovskih zbornic proti jezikovni naredbi trgovskega ministrstva, da se morajo zbornice pri obče vanju z ministrstvi in z drugimi osrednjimi oblastmi posluževati samo nemškega jezika, razsodilo, da je pritožba neutemeljena.

Hrvatski sabor se je danes, dne 1. marca, zopet sestel. Na dnevnem redu je udeležena izjava (adresa) kralju.

Ker se nova nagodba z Ogrsko začenja s 1. jan. 1918, je bilo treba, kakor določa 25. člen pogodbe o gospodarski nagodbi med Avstrijo in Ogrsko, že začetkom 1. 1915 začeti z novimi pogajanjmi. Res so se med obema vladama dalje časa vršila taka pogajanja. Ker se razvoj trgovskopolitičnih razmer po vojni sedaj še ne more pregledati, so pogajanja dosegla le delni uspeh, vendar pa takšen, da ni nobene ovire za pogajanja z drugimi državami, zlasti z Nemčijo. Podrobnosti vladi še ne bosta objavili. Vsaka taka poročila torej niso pristna.

Nadvojvoda Maks se je na povratku iz Carigrada mudil kratko časa tudi v Sofiji in je tam obiskal kraljevo hišo. Kralj Ferdinand in ostali člani bolgarske vladarske hiše so ga sprejeli s častjo in z izredno prisrčnostjo.

Grof Černin, naš zunanji minister, se je mudil zadnje dni preteklega tedna v bavarskem glavnem mestu Monakovem, kjer se je predstavil kralju in posameznim članom bavarske vlade. Sprejem je bil prav prisrčen. Med Bavarsko in Avstrijo vladajo že od nekdaj zelo prijateljski odnosi.

Nemški državni zbor se je dne 22. februarja spet sestel ter je začel delovati. V seji naslednjega dne je državni finančni tajnik grof Roedern predložil novo davčno predlogo v obsegu 1250 milijonov novih davkov in hkrati tudi napovedal nadaljni davki na vojne dobitke. Za nove davke pride pred vsem v poštev premož. Vrednost vsega premožja, ki se je v Nemčiji pridelal ali v njo upejal, je pred vojsko znašala okrog 2 1/2 milijard mark. Nadalje pride v poštev prometni davek: od blagovne voznine se bo pobiralo 7 odstotkov, od osebne voznine pa 10—16 odstotkov. Ob enem se je predložil nov vojaški kredit v znesku 15 milijard. — Nemčija ima, kakor je izjavil grof Roedern, vsak mesec vojnih stroškov povprečno 2646 milijonov mark. Vojni izdatki v tej vojni znašajo dosedaj na zemlji že 300 milijard mark, od teh pride na četverospozorazum 200 milijard mark, na Nemčijo in njene zaveznice pa okoli 100 milijard. Vojni stroški v prihodnjih mesecih ne bodo popustili, za to se zdaj zalteva 15 milijard posojila proti svoti 12 milijard, ki se je zahtevala v zadnji predlogi. Pri glasovanju se je predloga o vojaškem posojilu 15 milijard sprejela z vsemi glasovi proti glasovom socialnodemokratske delovne zveze. —

Tedenske novice.

† Kaplan Ivan Ogradi. Dne 21. februarja je umrl v Celju v starosti 37 let č. g. Ivan Ogradi, kaplan pri Sv. Urbanu pri Ptujju, nečak milostljivega gospoda opata. Rojen je bil leta 1880 v Gornjemgradu, v mašnika posvečen leta 1903. Kot kaplan je služil pri Sv. Petru pod Sv. gorami, v Škalah, pri Sv. Barbari v Borlu, pri Sv. Jakobu v Slov. goricah in pri Sv. Urbanu pri Ptujju, kjer je zaradi boleznih dne 31. januarja 1917 stopil v začasni pokoj. Njegov pogreb se je vršil dne 23. februarja ob 3. uri popoldne. Svetila mu večna luč!

Z duhovnim zaslužnim križcem je odlikovan č. o. Ljudevit Rantasa, vojaški duhovnik v Usori v Bosni.

Iz politične službe. Slovenjgraški okrajni glavar baron dr. Stefan Neugebauer je premeščen v notranje ministrstvo.

Gibanje hrvatske katoliške mladine. Hrvatski listi, med njimi posebno varaždinski »Hrvatsko Pravo«, priporočajo snov nje mladinskih organizacij in svetujejo, naj se posebno duhovniki, učitelji in drugi izobraženci pobrigajo, da se bo v vsaki župniji osnovala katoliška organizacija moške in ženske mladine. Ali naše slovenske mladinske organizacije tudi kaj delujejo?

Naknadna prebiranja letnikov 1891—1872. Naknadna prebiranja letnikov 1891 do 1872 se bodo vršila sledeče dneve: Za mesto Celje dne 3., 4. in 10. marca; Ljubno dne 12. marca; Mozirje dne 13. in 14. marca; Šmarje pri Jelšah dne 16. in 17. marca; Trbovlje 19., 20. marca; Brežice 22., 23. in 24. marca; Kozje dne 26. in 27. marca; Šoštanj dne 3. marca; Velenje 4. marca; Slovenjgradec 5. marca; Marenberg 7. marca; Ljutomer 9. in 10. marca; Ptuj mesto 12. marca; za ptujsko okolico v Ptujju dne 12. in 15. marca; Ormož 17. in 18. marca; Rogatec 20. marca; Konjice 20. marca; Lipnica od 18. do 22. marca; Vagn 23. in 24. marca; Radgona 26., 27. in 28. marca; za Maribor-okolico v Mariboru od 3. do 10. marca; Sv. Lenart v Slov. goricah dne 11., 12. in 13. marca; Slov. Bistrica 14., 15. in 16. marca; Maribor mesto 17., 18. marca.

Eden, ki je bral poročilo o svoji smrti. Iz Laškega trga se nam piše: »Slov. Gospodar« je v 50. letu dne 14. decembra 1916 priobčil pismo g. praporščaka Hočevarja, ki piše veleč. g. prof. Vrežtu, da je g. poročnik Adolf Kuntara iz Laškega trga dne 31. oktobra 1916 od sovražne mine težko ranjen — umrl. Tudi g. vojni kurat in stojniško poveljstvo je staršem naznanilo, da je njihov sin podlegel težki rani, toda kje je pokopan ni znano. Starši kljub tem poročilom niso izgubili zaupanja v Boga. In res! Kmalu je prišlo poročilo iz vojaške bolnišnice v Zagrebu, da je g. poročnik Kuntara, ki je bil 10 dni brez zavesti, se zopet zave del da govori, da kliče mamo in hoče k svojim domačim. Poročila so bila vedno ugodnejša. Dne 16. decembra 1916 je g. poročnik že toliko okreval, da se je peljal k operaciji na Dunaj. Med potjo je izstopil v Laskem, obiskal svoje domače

in se celo udeležil v nedeljo sv. maše v veliko začetnje vsem, ki so ravno tiste dni brali v »Slov. Gospodarju«, da je umrl. Sam si je vzal dotično številko »Slov. Gospodarja« za spomin s seboj na Dunaj. Sedaj je že tudi prestal na Dunaju težko in nevarno operacijo, kjer so mu odstranili kos železa iz glave. Zdravniki imajo najboljše upe, da bo popolnoma ozdravel.

Hraber slovenski junak. Iz karpatske bojne črte se nam piše: Naš sobojevnik, častniški namestnik, Franc Stanic, vri rodoljub, si je tekom te vojne zaslužil mnoga odlikovanja: srebrno kolajno I. in II. razreda, bronasto ter nemško vojno odlikovanje.

Šest bratov na bojišču. Mihael Šetar, posestnik pri Sv. Lovrencu na Dr. polju, ima svojih 6 sinov na raznih bojiščih. Anton je bil na severu, sedaj na jugu; Janez se je bojeval na severu, ob Soči je bil ranjen sedaj je zopet tam; France se bojuje vedno proti Italiji, radi boleznih je bil v bolnici, sedaj je zopet na jugu; Vincenc se nahaja že od 1. 1912 pri ptujskih pionirjih. Od začetka vojne je bil v bojni črti proti Rusom, kjer si je pridobil železni zaslužni križec na traku hrabrostne sv. tinje; Rudolf stoji že drugokrat v bojni črti proti Italijanom; France se je boril na južni fronti, sedaj pa je častniški sluga.

Družinam pogrešanih vojakov v tolažbo. Iz ruskega vjetništva se je oglasil po 19 in pol meseceh črnovoznik Jožef Ramšek iz Pozele, po poklicu čevljar. Nahaja se v guberniji Charkow (severno od Črnega morja). Dopisnica iz Rusije je došla na Polzele v začetku februarja. N slovljena je na očeta in ni označena z dnevom, kedaj je bila tam oddana. Jožef piše, da je že pisal več kot 50krat na ženo, in mu nič ne odgovori. Srce ga boli, ko ne ve kaj je z ženo, sinčkom in starši, in ne dobi nobenega odgovora. Žena ga je iskala po vseh posredovalnicah za vojne vjetnike in mrtve. Bilo pa je vse zaman. — Iz ruskega vjetništva se je tudi oglasil Anton Muzel, doma iz Šmartna v Rožni dolini. Nad 27. mesecev ni bilo o njem nobenega sledu. Dne 10. februarja pa pride dopisnica, na kateri piše, da je še vedno zdrav in da se nahaja v Sibiriji. Kar to je oddal na pošto dne 17. novembra 1916. Po dolgem č su je vendar prišla vesela novica. Veselje, da še Anton živi, je pri domačih in sosedih nepopisno.

Gospodarske novice.

Pritožbe iz ptujkega okraja. Žena iz ptujkega okraja nam piše: Sve ujte nam kam se naj pritožimo, kako se nam ubogim ženam sedaj v ptujkem okraju godi. Oddati moramo, kar premoremo: zrnje, krmo, špeh in mleko. Poleg tega pa še slišimo, da nam hočejo podporo odvzeti. Mestni gospodje nam očitajo, da nečemo delati. Odkod pa naj me vse to, kar se rekvirira, dobimo, če res nič ne delamo? Če hočemo dobiti petroleja, soli, sladkorja, kave in drugih neobhodno potrebnih stvari, moramo nesti jajca in surovo maslo v Pujo, ker drugače ne dobimo ne enega, ne drugega. Kje pa bomo te stvari vzele, če ne bomo delale?

Me pa moramo doma delati še enkrat bolj kot pred vojsko, ker manjka dosti delavskih moči. Me moramo preživeti sebe in svojo družino ter se pripravljati živeža za mesta in vojaštvo.

Če v mestih kaj zmanjka, mora dati kmet: živino, živež ali vojaka.

Presti tudi vemo, ne samo mestne gospe in gospodične. Žena o Sv. Andražu v Slov. gor. — Odgovor: Ako vam trgovec noče dati potrebnih reči, dasiravno jih ima v zalogi, in ste za blago, ki se oddaja samo na ka te, ponudili tudi karte, se pritožite na okrajno glavarstvo, in če tam nič ne izda, na cesarsko namestnijo v Gradcu. Opetovano pa še povdarjamo, da nima noben trgovec pravice zahtevati jajc in surovega masla v zameno za drugo blago. Trgovca, ki tako postopa z ljudmi in da